

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KFI/LOS	Strana:	1 / 3
Název předmětu:	Logika a sémantika přirozeného jazyka		
Akademický rok:	2023/2024	Tisknuto:	31.05.2024 02:57

Pracoviště / Zkratka	KFI / LOS			Akademický rok	2023/2024
Název	Logika a sémantika přirozeného jazyka			Způsob zakončení	Zápočet
Akreditováno/Kredity	Ano, 4 Kred.			Forma zakončení	
Rozsah hodin	Přednáška 2 [HOD/TYD] Cvičení 2 [HOD/TYD]			Zápočet před zkouškou	NE
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Počítán do průměru	NE
Letní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Min. (B+C) studentů	10
Zimní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Opakovaný zápis	NE
Rozvrh	Ano			Vyučovaný semestr	Zimní semestr
Vyučovací jazyk	Čeština			Počet dnů praxe	0
Volně zapisovatelný předmět	Ano				
Hodnotící stupnice	S\N				
Počet hodin kontaktní					
Automat. uzn. záp. před zk.	Ano v případě předchozího hodnocení 4 nebo nic.				
Periodicita	K				
Nahrazovaný předmět	Žádný				
Vyloučené předměty	KFI/LSJ				
Podmiňující předměty	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Cílem předmětu je představit logiku jakožto nástroj přehledného znázornění struktury vět a vyjádření jejich pravdivostních podmínek, který umožňuje zkoumat jejich vlastnosti a zákonitosti mezi nimi či stanovit pravidla pro jejich stylistické úpravy. Tyto praktické dovednosti budou uvedeny do souvislosti s teoretickými výsledky filozofie jazyka, formální sémantiky a logické analýzy.

Požadavky na studenta

Zápočet: průběžná práce v semestru (vypracování domácích úkolů) nebo zápočtový test

Obsah

Aristotelská logika. Výroková logika. Predikátová logika. Určování pravdivostních podmínek tvrzení. Formalizace a logická analýza vět přirozeného jazyka. Teorie významu. Formální sémantika. Ekvivalence a synonymie. Víceznačnost. Definice.

Inovace tohoto kurzu je spolufinancována Evropským sociálním fondem a statním rozpočtem České republiky. Projekt ESF OPVK reg. č. CZ.1.07/2.2.00/07.0217 "ORGANON - Learning Management System (LMS) pro výuku logiky"

Studijní opory

Studenti mají k dispozici oporu ve formě skupiny/týmu v rámci systému Microsoft Teams.

Studentům jsou dostupné všechny aktuální informace ke kurzu (termíny, materiály či odkazy na ně) na stránce předmětu v Courseware.

Elektronické opory projektu ORGANON - <https://www.esf.kfi.zcu.cz/organon/>

Garanti a vyučující

- **Garanti:** Mgr. Ludmila Dostálová, Ph.D. (100%)
- **Přednášející:** Mgr. Ludmila Dostálová, Ph.D. (100%)
- **Cvičící:** Mgr. Stefanie Dach, Ph.D. (100%), Mgr. Ludmila Dostálová, Ph.D. (100%)

Literatura

- **Základní:** Sousedík, Prokop. *Logika pro studenty humanitních oborů*. Praha : Vyšehrad, 2001. ISBN 80-7021-509-7.
- **Základní:** Anzenbacher, Arno. *Úvod do filozofie*. Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1990. ISBN 80-04-25414-4.
- **Základní:** Cmorej, Pavel. *Úvod do logické syntaxe a sémantiky*. Praha : Triton, 2002. ISBN 80-7254-294-X.
- **Základní:** Peregrin, Jaroslav. *Úvod do teoretické sémantiky : principy formálního modelování významu*. 2., aktualiz. vyd. Praha : Univerzita Karlova, 2003. ISBN 80-246-0635-6.
- **Doporučená:** Tugendhat, Ernst; Wolf, Ursula. *Logicko-sémantická propedeutika*. [1. vyd.]. Praha : Petr Rezek, 1997. ISBN 80-86027-02-3.
- **Doporučená:** Gahér, František. *Logika pre každého*. Bratislava : IRIS, 1998. ISBN 80-88778-77-8.

Časová náročnost

Všechny formy studia

Aktivity	Časová náročnost aktivity [h]
Kontaktní výuka	52
Příprava na souhrnný test [6-30]	52
Celkem:	104

Hodnotící metody

Odborné znalosti - odborné znalosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Test,

Odborné dovednosti - odborné dovednosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Test,

Průběžné hodnocení,

Předpoklady

Odborné znalosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že je student před zahájením výuky schopen:

laicky vysvětlit základní logické pojmy (tvrzení, úsudek, důkaz, odvození, definice)

laicky vysvětlit základní sémantické pojmy (význam, synonymie, ekvivalence)

Odborné dovednosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že student před zahájením výuky dokáže:

odlišit tezi a argument

reprodukovat zdůvodnění

pracovat s formálními a symbolickými zápisy

provést větný rozbor

Vyučovací metody

Odborné znalosti - pro dosažení odborných znalostí jsou užívány vyučovací metody:

Přednáška založená na výkladu,
Samostudium,

Odborné dovednosti - pro dosažení odborných dovedností jsou užívány vyučovací metody:

Cvičení (praktické činnosti),
Řešení problémů,
Samostatná práce studentů,

Výsledky učení

Odborné znalosti - po absolvování předmětu prokazuje student znalosti:

vysvětlit základní pojmy formální logiky a jejich použitelnost při analýze přirozeného jazyka
charakterizovat hlavní principy formální sémantiky a logické analýzy přirozeného jazyka
zhodnotit možnosti a meze formálního přístupu k analýze přirozeného jazyka

Odborné dovednosti - po absolvování předmětu prokazuje student dovednosti:

formalizovat věty přirozeného jazyka v predikátové logice prvního řádu a ověřit tak jejich ekvivalenci a synonymii
identifikovat víceznačnosti přirozeného jazyka a stanovit jednoznačnou formulaci
určit pravdivostní podmínky tvrzení a ověřit platnost úsudků metodami aristotelské, výrokové i predikátové logiky
provést logickou analýzu vět přirozeného jazyka v rámci predikátové logiky prvního řádu a aplikovat metody formální logiky na běžný text
vytvořit adekvátní definici a zkonstruovat elementární pojmový systém

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma stud.	Obor	Etap	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Filologie	Bakalářský	Prezenční	Cizí jazyky pro komerční praxi v kombinaci angličtina - francouzština	1	16-6	2023	Povinné předměty	A	3	ZS
Filologie	Bakalářský	Prezenční	Cizí jazyky pro komerční praxi v kombinaci angličtina - němčina	1	17-6	2023	Povinné předměty	A	3	ZS
Filologie	Bakalářský	Prezenční	Cizí jazyky pro komerční praxi v kombinaci angličtina - ruština	1	16-6	2023	Povinné předměty	A	3	ZS